Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2996

5.12.2024

OIKEUSAPUHAKEMUS

KANTEET ([1])

[2024/2996]

Kaikkia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka aikovat asianajajan edustamina tai asianajajaa käyttämättä hakea oikeusapua joko kanteen nostamiseksi unionin yleisessä tuomioistuimessa tai sellaisen kanneasian yhteydessä, jossa he ovat asianosaisina, kehotetaan tutustumaan jäljempänä esitettyihin tietoihin ennen lomakkeen täyttämistä. Euroopan unionin tuomioistuimen internetsivustolla on myös saatavilla asiakirja "Tarkistuslista – Oikeusapu".

Lomaketta on käytettävä oikeusapuhakemuksen tekemiseen ennen kanteen nostamista tai kanteen ollessa vireillä.

Lomaketta ei sen sijaan ole tarkoitettu oikeusapuhakemuksen tekemiseen ennakkoratkaisumenettelyssä. Kyseisiin hakemuksiin sovelletaan työjärjestyksen 239–242 artiklaa ja työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 266–270 kohtaa. Kyseisiä hakemuksia varten ei ole olemassa erityistä lomaketta.

1) Sovellettavat määräykset

Oikeusapua kanneasioissa koskevia määräyksiä on unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä (146–150 artikla) ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen täytäntöönpanosta annetuissa käytännön määräyksissä (15–17, 31, 49, 171, 172 ja 256–265 kohta).

Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestys ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen täytäntöönpanosta annetut käytännön määräykset ovat saatavilla Euroopan unionin tuomioistuimen internetsivuilta (http://curia.europa.eu) kohdasta Unionin yleinen tuomioistuin / Menettely.

2) Säännöt oikeudenkäyntiedustajan käyttämisestä unionin yleisessä tuomioistuimessa

Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 19 artiklassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan muilla asianosaisilla kuin jäsenvaltioilla, Euroopan unionin toimielimillä, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolina olevilla valtioilla ja EFTAn valvontaviranomaisella **on oltava oikeudenkäyntiedustajana asianajaja**. Voidakseen nostaa kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on siten käytettävä edustajanaan asianajajaa, jolla on kelpoisuus esiintyä tuomioistuimessa jossakin jäsenvaltiossa tai muussa Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa (työjärjestyksen 51 artikla).

Kantajalla, joka taloudellisen asemansa vuoksi ei kokonaan tai osaksi kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, on työjärjestyksen mukaan oikeus saada oikeusapua (työjärjestyksen 146 artiklan 1 kohta). **Toisin kuin kannekirjelmä, joka kantajaa edustavan asianajajan on jätettävä, oikeusapuhakemus voidaan tehdä asianajajan avustuksella tai asianajajaa käyttämättä**.

3) Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta ja tutkittavaksi ottaminen

Oikeusapua ei myönnetä, jos kanne, jota varten oikeusapua haetaan, on selvästi unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan kuulumaton (työjärjestyksen 146 artiklan 2 kohta).

Perussopimusten ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan nojalla unionin **yleinen tuomioistuin on toimivaltainen** ratkaisemaan muun muassa seuraavat kanteet:

— yksityisten nostamat kanteet, joilla vaaditaan kumottavaksi **Euroopan unionin toimielinten, muiden elinten tai laitosten toimia**, tai joilla vaaditaan toteamaan, että Euroopan unionin toimielimet, muut elimet tai laitokset ovat laiminlyöneet ratkaisun tekemisen, tai joilla vaaditaan vahingonkorvausta, ja välityslausekkeeseen perustuvat kanteet

([1]) Työjärjestyksen 1 artiklan 2 kohdan j alakohdan määritelmän mukaan "kanteilla" tarkoitetaan "kaikkia kanteita, jotka voidaan nostaa unionin yleisessä tuomioistuimessa, mutta ei ennakkoratkaisupyyntöjä".

— immateriaalioikeuksia koskevat kanteet, joilla vaaditaan kumottavaksi Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) tai yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) valituslautakuntien tekemiä päätöksiä

— Euroopan unionin toimielinten ja niiden henkilöstön väliset kanteet palvelussuhdetta ja sosiaaliturvajärjestelmää koskevissa asioissa.

Tästä seuraa, että hakemus maksuttoman oikeudenkäynnin saamiseksi **hylätään siitä syystä, että unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa ratkaista kannetta**, jos kanne on nostettu

— **kansallisten viranomaisten** (hallintoviranomaisten tai lainkäyttöviranomaisten) **toteuttaman toimen** laillisuuden riitauttamiseksi

— Euroopan unionin toimielinjärjestelmään kuulumattoman **kansainvälisen elimen** (kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen) **ratkaisun** riitauttamiseksi.

Oikeusapua ei myönnetä myöskään, jos kanteen, jota varten oikeusapua haetaan, **tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai se selvästi on oikeudellisesti täysin perusteeton** (työjärjestyksen 146 artiklan 2 kohta).

4) **Pakollinen oikeusapuhakemuslomake**

Oikeusapuhakemuslomake julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja se on saatavilla Euroopan unionin tuomioistuimen internetsivuilta (http://curia.europa.eu) kohdasta Unionin yleinen tuomioistuin / Menettely.

Lomakkeen käyttö on pakollista oikeusavun hakemiseksi sekä ennen kanteen nostamista että kanteen ollessa vireillä. Oikeusapuhakemusta, joka on tehty kanneasiassa käyttämättä mainittua lomaketta, ei käsitellä (työjärjestyksen 147 artikla ja työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 256 kohta).

Oikeusapuhakemusta, joka on tehty vasta unionin yleisen tuomioistuimen annettua ratkaisunsa oikeusapuhakemuksessa tarkoitetusta kanteesta, ei käsitellä. Oikeusapuhakemus muutoksen hakemiseksi unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuun unionin tuomioistuimessa on tehtävä unionin tuomioistuimelle.

5) **Oikeusapuhakemuksen sisältö ja esitettävät selvitykset**

Oikeusapuhakemuslomakkeen tarkoituksena on, että unionin yleisellä tuomioistuimella on työjärjestyksen 147 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti käytettävissään tarvittavat tiedot oikeusapuhakemuksen asianmukaista ratkaisemista varten. Kyseessä ovat

— hakijan **taloudellista asemaa** koskevat tiedot

ja,

— jollei kannetta ole vielä nostettu, tiedot **kanteen kohteesta**, asiaa koskevista tosiseikoista ja kanteen tueksi esitettävistä perusteluista (työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 259 kohta).

a) *Hakijan taloudellinen asema*

Oikeusapuhakemukseen on liitettävä **kaikki hakijan taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset**, kuten toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus hakijan taloudellisesta asemasta (työjärjestyksen 147 artiklan 3 kohta).

Hakijan taloudellista asemaa arvioidaan hänen varattomuuttaan osoittavien seikkojen perusteella:

— luonnollinen henkilö ei näin ollen voi tyytyä toimittamaan unionin yleiselle tuomioistuimelle pelkästään tietoja saamistaan tuloista ja erilaisista avustuksista, vaan hänen on myös toimitettava esimerkiksi veroilmoitukset, palkkatodistukset, sosiaaliturvalaitoksen tai työttömyysvakuutuslaitoksen todistukset, pankin antamat ilmoitukset tai tiliotteet ja tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida hänen omaisuuttaan (irtaimen ja kiinteän omaisuuden arvo), ja asiakirjat, joista ilmenevät hänen menonsa (kuten vuokra- tai luottosopimus, todistus huollettavana olevan lapsen koulutusmenoista, palkkiolasku tai muu lasku)

— oikeushenkilö ei voi vedota ainoastaan maksukyvyttömyyteensä, vaan sen on esitettävä tiedot yhtiömuodostaan, siitä, tavoitteleeko se voittoa vai ei, ja yhtiömiestensä tai osakkeenomistajiensa taloudellisesta asemasta sekä esitettävä esimerkiksi tilinpäätös tai muu asiakirja, jolla osoitetaan sen kirjanpidollinen tila, ja kaikki mahdollinen näyttö, joilla tuetaan väitettä siitä, että se on konkurssissa, saneeraustilassa, maksukyvyttömyysmenettelyssä tai selvitystilassa.

Hakijan itsensä laatimat ja allekirjoittamat vakuutukset eivät ole riittävä selvitys varattomuudesta.

Hakijan taloudellista asemaa koskevassa lomakkeessa mainituilla tiedoilla ja näiden tietojen tueksi esitettävillä selvityksillä on tarkoitus antaa kokonaiskuva hakijan taloudellisesta asemasta.

Hakemus, jossa ei perustella riittävällä tavalla hakijan kykenemättömyyttä suorittaa oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, hylätään.

b) *Nostettavaksi aiotun kanteen kohde*

Jos oikeusapuhakemus tehdään ennen hakemuksessa tarkoitetun kanteen nostamista, hakijan on lyhyesti selostettava **nostettavaksi aiotun kanteen kohde, asiaa koskevat tosiseikat ja kanteen tueksi esitettävät perustelut**. Oikeusapuhakemuslomakkeessa on nimenomainen kohta tätä varten.

Hakemukseen on liitettävä jäljennös kaikista **merkityksellisistä asiakirjoista**, joiden perusteella voidaan arvioida nostettavan kanteen tutkittavaksi ottamisen ja hyväksymisen edellytyksiä. Tällaisia asiakirjoja voivat olla esimerkiksi tulevan vastaajan kanssa käyty kirjeenvaihto tai kumoamiskanteen yhteydessä päätös, jonka laillisuus riitautetaan.

Asianmukaisesti täytetyn oikeusapuhakemuslomakkeen ja asiakirjaselvityksen on oltava sellaisinaan ymmärrettäviä.

c) *Täydentäminen*

Oikeusapuhakemusta **ei voida täydentää myöhemmin jätettävillä lisäyksillä**. Tällaisia asiakirjojen lisäyksiä ei oteta vastaan, jos niitä jätetään, vaikkei unionin yleinen tuomioistuin ole pyytänyt niitä.

Hakijan varattomuutta osoittavia asiakirjoja voidaan kuitenkin poikkeustapauksissa hyväksyä myöhemmin, edellyttäen että niiden toimittamisen viivästymiselle esitetään asianmukainen selitys (työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 264 kohta).

6) **Hakemuksen jättäminen**

a) *Hakijan itse jättämä hakemus*

Oikeusavun hakijan, jolla ei ole edustajanaan asianajajaa, on lähetettävä tai tuotava asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu paperimuotoinen lomake ja lomakkeessa mainitut selvitysasiakirjat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon osoitteeseen

Greffe du Tribunal de l'Union européenne

Rue du Fort Niedergrünewald

L-2925 Luxembourg

Lomakkeessa on oltava **hakijan omakätinen allekirjoitus** (työjärjestyksen 147 artiklan 6 kohta ja työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 257 kohta). Lomaketta ei käsitellä, jos siinä ei ole omakätistä allekirjoitusta.

b) *Hakijan asianajajan jättämä hakemus*

Jos oikeusavun hakijalla on oikeusapuhakemuslomaketta jätettäessä oikeudenkäyntiedustajanaan asianajaja, asianajajan on jätettävä lomake e-Curia-sovelluksella noudattaen e-Curia-sovelluksen käyttöehtoihin sisältyviä vaatimuksia (työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 258 kohta).

7) **Kanteen nostamisen määräajan kulumisen keskeytyminen ja jatkuminen**

Oikeusapuhakemuksen tekeminen keskeyttää kanteen nostamista koskevan määräajan kulumisen hakijan osalta siihen päivään asti, jona määräys, jolla hakemus ratkaistaan, tai jos hakijalle ei ole tässä määräyksessä nimetty asianajajaa, määräys, jolla hakijan edustajaksi nimetään asianajaja, annetaan tiedoksi (työjärjestyksen 147 artiklan 7 kohta).

Kanteen nostamisen määräaika ei siis kulu sinä aikana, kun oikeusapuhakemus on unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltävänä.

Sen jälkeen, kun määräys, jolla hakemus ratkaistaan, tai jos hakijalle ei ole tässä määräyksessä nimetty asianajajaa, määräys, jolla hakijan edustajaksi nimetään asianajaja, on annettu tiedoksi, **kannekirjelmän jättämistä varten jäljelle jäävä määräaika voi olla erittäin lyhyt**. Oikeusavun saajan, jolla on asianmukaisesti oikeudenkäyntiedustajanaan asianajaja, on sen vuoksi suositeltavaa **kiinnittää erityistä huomiota kyseisen laillisen määräajan noudattamiseen** (työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 265 kohta).

8) **Muita huomautuksia**

Jätettyjen selvitysasiakirjojen alkuperäiskappaleita ei palauteta. Kyseiset asiakirjat on sen vuoksi suositeltavaa jättää jäljennöksinä.

Jos hakija toistaa hakemuksensa, vaikka uusi hakemus ei perustu uusiin seikkoihin, hakemusta ei rekisteröidä ja tästä ilmoitetaan hakijalle (työjärjestyksen täytäntöönpanosta annettujen käytännön määräysten 263 kohta).

OIKEUSAPUHAKEMUS

OIKEUSAVUN HAKIJA

LUONNOLLINEN HENKILÖ

Rouva Herra

Sukunimi:.....

Etunimet: .....

Osoite:.....

Postinumero:..... Postitoimipaikka:.....

Maa: .....

Puhelinnumero (vapaaehtoinen tieto):.....

Sähköposti (vapaaehtoinen tieto):.....

Tämänhetkinen ammatti tai asema:.....

OIKEUSHENKILÖ ([2])

Toiminimi:.....

Oikeudellinen muoto: .....

Voittoa tavoitteleva tarkoitus: □ Kyllä □ Ei

Osoite:.....

Postinumero:..... Postitoimipaikka:.....

Maa: .....

Puhelinnumero (vapaaehtoinen tieto):.....

Sähköposti (vapaaehtoinen tieto):.....

([2]) Liittäkää hakemukseen tuore selvitys siitä, että hakija on oikeushenkilönä olemassa (kaupparekisterin tai yhdistysrekisterin ote tai muu virallinen asiakirja).

ASIANOSAINEN, JOTA VASTAAN AIOTTE NOSTAA KANTEEN ([3])

Hakijan on muistettava, että unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan kanteet, joissa asianosaisena on yhtäältä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ja toisaalta unionin toimielin, elin tai laitos. Se ei voi valvoa sellaisten ratkaisujen laillisuutta, joita ovat tehneet

— kansainväliset elimet, jotka eivät kuulu Euroopan unionin toimielinjärjestelmään, kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuin

— jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset

— kansalliset tuomioistuimet.

Tiedot asianosaisesta, jota vastaan aiotte nostaa kanteen:

VASTAAJA(T)	OSOITE
……	
……	

Mikäli tarvitsette lisätilaa, täydentäkää luetteloa erillisellä liitteellä.

([3]) Jos kanne nostetaan samaan aikaan kuin oikeusapuhakemus jätetään tai jos oikeusapuhakemus jätetään kanteen nostamisen jälkeen, tätä kohtaa ei täytetä.

KANTEEN KOHDE ([4])

Jos oikeusapuhakemus tehdään ennen kanteen nostamista, hakijan on lyhyesti selostettava nostettavaksi aiotun kanteen kohde, asiaa koskevat tosiseikat ja kanteen tueksi esitettävät perustelut. Hakemukseen on liitettävä näiden seikkojen selvittämiseksi tarvittavat asiakirjat (työjärjestyksen 147 artiklan 4 kohta).

Nostettavan kanteen kohde, asian tosiseikat ja kanteen perustelut (kanteen kohteen selostusta voidaan täydentää käyttämällä lisälehtiä)

Hakemukseen on liitettävä kaikki nostettavaksi aiotun kanteen tutkittavaksi ottamisen ja hyväksymisen edellytysten arvioimisen kannalta merkitykselliset selvitykset, jotka on mainittava myös selvityksiä koskevassa luettelossa.

Jätettyjen selvitysasiakirjojen alkuperäiskappaleita ei palauteta. Kyseiset asiakirjat on sen vuoksi suositeltavaa jättää jäljennöksinä.

([4]) Jos kanne nostetaan samaan aikaan kuin oikeusapuhakemus jätetään tai jos oikeusapuhakemus jätetään kanteen nostamisen jälkeen, tätä kohtaa ei täytetä.

HAKIJAN TALOUDELLINEN ASEMA

LUONNOLLINEN HENKILÖ

TULOT

Oikeusapuhakemukseen on liitettävä kaikki hakijan taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset, kuten toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus hakijan taloudellisesta asemasta (työjärjestyksen 147 artiklan 3 kohta).

		Tulot	Avio- tai avopuolison tulot	Kotitaloudessanne vakituisesti asuvan muun henkilön (täsmentäkää, onko kyseessä lapsi tai huollettavana oleva henkilö) tulot ……
a.	**Ei lainkaan tuloja**	(*)		
b.	**Verotettavat nettoansiotulot** (palkkalaskelmien mukaan)			
c.	**Muut kuin ansiotulot** (esim. tulot maataloustoiminnasta tai yritystoiminnasta tai muusta kaupallisesta tai ei-kaupallisesta toiminnasta)			
d.	**Sosiaaliavustukset/perheavustukset**			
e.	**Työttömyysavustukset**			
f.	**Päivärahat** (sairaus- ja äitiyspäivärahat sekä ammattitautiin tai työtapaturmaan perustuvat päivärahat)			
g.	**Eläkkeet ja varhaiseläkkeet**			
h.	**Elatusavut ja -tuet** (tosiasiallisesti saadut määrät)			
i.	**Muut tulot** (esim. vuokra- ja pääomatulot, arvopaperitulot jne.)			

Mikäli tarvitsette lisätilaa, täydentäkää luetteloa erillisellä liitteellä.
(*) Mikäli tämä ruutu rastitetaan, hakijan on ilmoitettava, mistä hän saa elantonsa.

Ilmoittakaa irtaimen omaisuuden (osakkeet, obligaatiot, muu varallisuus jne.) luonne ja arvo sekä kiinteän omaisuuden (talo, maa-alue jne.) osoite ja arvo, vaikka niistä ei saataisikaan käytettävissä olevia tuloja:

MENOT

Ilmoittakaa lapset ja huolettavina olevat henkilöt sekä taloudessa vakituisesti asuvat henkilöt:

Sukunimi ja etunimet	Sukulaisuussuhde (esim. poika, veljenpoika, äiti)	Syntymäaika (pp / kk / vvvv)
……	……	..../..../ ……
……	……	..../..../ ……
……	……	..../..../ ……
……	……	..../..../ ……

Mikäli tarvitsette lisätilaa, täydentäkää luetteloa erillisellä liitteellä.

Ilmoittakaa elatusavut, joita suoritatte muille henkilöille:

Halutessanne voitte esittää lisätietoja tilanteestanne tulojen tai menojen osalta:

Edellä olevien tietojen tueksi on esitettävä kaikki taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat selvitykset (työjärjestyksen 147 artiklan 3 kohta).

Tähän lomakkeeseen on liitettävä luettelo selvityksistä ja tarvittaessa toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus taloudellisesta asemasta.

Jätettyjen selvitysasiakirjojen alkuperäiskappaleita ei palauteta. Kyseiset asiakirjat on sen vuoksi suositeltavaa jättää jäljennöksinä.

OIKEUSHENKILÖ

Jos oikeusavun hakija on oikeushenkilö, hakemukseen on liitettävä tuore selvitys siitä, että hakija on oikeushenkilönä olemassa (kaupparekisterin tai yhdistysrekisterin ote tai muu virallinen asiakirja) (työjärjestyksen 147 artiklan 5 kohta, luettuna yhdessä sen 78 artiklan 3 kohdan kanssa).

Kuvaus hakijan, ja tarvittaessa sen yhtiömiesten tai osakkeenomistajien taloudellisesta asemasta:

Edellä olevien tietojen tueksi on esitettävä kaikki hakijan, ja tarvittaessa sen yhtiömiesten tai osakkeenomistajien taloudellisen aseman arvioimiseksi tarvittavat selvitykset (työjärjestyksen 147 artiklan 3 kohta).

Tähän lomakkeeseen on liitettävä luettelo selvityksistä ja tarvittaessa toimivaltaisen kansallisen viranomaisen todistus taloudellisesta asemasta.

Jätettyjen selvitysasiakirjojen alkuperäiskappaleita ei palauteta. Kyseiset asiakirjat on sen vuoksi suositeltavaa jättää jäljennöksinä.

HAKIJAN EHDOTTAMA ASIANAJAJA

Mikäli olette valinnut asianajajan, jolla on kelpoisuus esiintyä tuomioistuimessa jossakin jäsenvaltiossa tai muussa ETA-sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa, tarvitaan seuraavat tiedot:

Asianajajan nimi: ……

Osoite:……

Postinumero:…… Postitoimipaikka:……

Maa: ……

Puhelinnumero:……

Sähköposti (vapaaehtoinen tieto):……

VAKUUTUS KUNNIAN JA OMANTUNNON KAUTTA

Vakuutan kunnian ja omantuntoni kautta, että tässä hakemuksessa antamani tiedot ovat totuudenmukaisia.

Päiväys ..../..../…… Hakijan tai hakijaa edustavan asianajajan allekirjoitus

LUETTELO LIITTEENÄ OLEVISTA SELVITYKSISTÄ

Selvitykset, joiden perusteella taloudellista asemaa voidaan arvioida:

— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....

Mikäli kannetta ei ole vielä nostettu, merkitykselliset selvitykset, joiden perusteella nostettavaksi aiotun kanteen tutkittavaksi ottamisen ja hyväksymisen edellytyksiä voidaan arvioida:

— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....
— .....